

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 44/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. J., zastúpeného advokátkou JUDr. E. Ľ., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 293/2009 z 9. novembra 2010 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 200/2008 z 22. júna 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. J. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. januára 2011 doručená sťažnosť M. J., S. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. E. Ľ., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 293/2009 z 9. novembra 2010 a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 200/2008 z 22. júna 2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania (v postavení žalovaného) vedeného Okresným súdom Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. V-2 12 C 156/1995, ktorého predmetom bolo rozhodovanie o žalobe, ktorou sa žalobcovia domáhali voči sťažovateľovi vydania bezdôvodného obohatenia a platenia nájomného.

Uznesením okresného súdu č. k. V-2 12 C 156/95-173 z 23. mája 2003 bol schválený zmier účastníkov konania, v zmysle ktorého sa sťažovateľ okrem iného zaviazal zaplatiť žalobcom nájomné vo výške 2 400 Sk mesačne od 1. januára 1996 vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca k rukám ktoréhokoľvek zo žalobcov, počínajúc právoplatnosťou tohto uznesenia. Zročné nájomné za dobu od 1. januára 1996 do 23. mája 2003 v sume 354 836 Sk sa sťažovateľ zaviazal zaplatiť žalobcom do 30. septembra 2003.

Návrhom z 27. augusta 2003 požiadal sťažovateľ okresný súd o vydanie opravného uznesenia, pretože v uznesení o schválení zmiery došlo podľa jeho názoru k zrejmej chybe v počítaní zročného nájomného za obdobie od 1. januára 1996 do 23. mája 2003, teda za 89 mesiacov, kde správna suma pri mesačnom nájomnom 2 400 Sk mala predstavovať sumu 213 600 Sk, a nie 354 836 Sk, ako je uvedené v uznesení o schválení zmiery.

Okresný súd návrhu sťažovateľa vyhovel a ním požadované opravné uznesenie 10. februára 2004 vydal. Proti opravnému uzneseniu okresného súdu č. k. V-2 12 C 156/95-197 z 10. februára 2004 podali odvolanie žalobcovia. Krajský súd uznesením č. k. 6 Co 137/04-205 zo 7. júna 2004 odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a zaviazal sťažovateľa nahradiť žalobcom trovy konania.

V dôsledku sťažovateľom podaného dovolania najvyšší súd ako dovolací súd rozsudkom č. k. 3 Cdo 248/2005-257 z 24. augusta 2006 dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia označeného rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zrušil bez toho, aby rozhodol vo veci návrhu sťažovateľa tak, že rozhodnutie okresného súdu buď potvrdí, zmení a zamietne, prípadne vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Takýmto postupom krajský súd podľa záveru najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu odňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom. *„Je pritom nerozhodné, že odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia vporiadaval s jednotlivými námietkami účastníkov konania, keďže právne záväzný je len výrok napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu a nie jeho odôvodnenie.“*

Po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie najvyšším súdom ako dovolacím súdom rozhodoval vo veci krajský súd, ktorý uznesením č. k. 6 Co 200/08-265 z 22. júna 2009 rozhodol, že *„Uznesenie súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti, ktorou bol opravený výrok uznesenia z 23. 5. 2003 č. k. V-2 12C 156/95-173, mení tak, že návrh na vydanie opravného uznesenia sa zamietá.“*. Označené uznesenie krajského súdu napadol sťažovateľ dovolaním, ktoré bolo uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 5 Cdo 293/2009 z 9. novembra 2010 zamietnuté.

Podľa názoru sťažovateľa je uznesenie najvyššieho súdu z 9. novembra 2010 svojvoľné, pričom v tejto súvislosti v sťažnosti uvádza:

«Z obsahu zápisnice z pojednávania, na ktorom bol schválený súdny zmier, je zrejmé, že právna zástupkyňa navrhovateľov s poukazom na dohodu so sťažovateľom navrhla zmenu petitu:

„Odporca je povinný platiť navrhovateľom nájomné vo výške 2.400,- Sk za dobu od 1. 1. 96... Zročné nájomné za dobu od 1. 1. 1996 do 23. 5. 03 je povinný zaplatiť do 30. 9. 2003“.» Sťažovateľ vo vyjadrení súhlasil s navrhnutým zmeneným petitom a okresný súd následne požadovanú zmenu petitu pripustil a schválil zmier účastníkov v znení zodpovedajúcom výroku uznesenia z 23. mája 2003.

Pokiaľ krajský súd opravné uznesenie okresného súdu zmenil s poukazom „- na akési varianty návrhu pred pojednávaním dňa 23. 5. 2003, ktoré inak boli samotnými navrhovateľmi nahradené navrhovanou zmenou návrhu, ktorú okresný súd pripustil,

- na skutočnosť, že v zmiere nie je zmienka o mesačnej platbe 2.400 Sk, čo je absolútny nezmysel,

ignoroval právne, skutkové a časové súvislosti uzavierania zmiere, a tým aj ústavne konformnú interpretáciu aplikovaných procesnoprávných predpisov, ku ktorej je zaviazaný.“.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo M. J. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, na ochranu a pokojné užívanie majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 protokolu č. 1 k dohovoru, uznesením Najvyššieho súdu SR z 9. 11. 2010, sp. zn. 5 Cdo 293/2009 a uznesením Krajského súdu v Bratislave z 22. 6. 2009, sp. zn. 6 Co 200/2008, porušené bolo.

2. Označené rozhodnutia najvyššieho súdu a krajského súdu sa zrušujú a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd SR a Krajský súd v Bratislave sú povinní uhradiť sťažovateľovi titulom náhrady trov konania sumu 467,68 EUR v lehote do 1 mesiaca, na účet JUDr. E. L...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd rozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho

sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Podľa § 164 OSP súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave vydá opravné uznesenie, ktoré doručí účastníkom. Pritom môže odložiť vykonateľnosť rozsudku na čas, kým opravné uznesenie nenadobudne právoplatnosť.

1. K namietanému porušeniu základných práv uznesením krajského súdu č. k. 6 Co 200/08-265 z 22. júna 2009

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto

sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ mal právo podať proti namietanému uzneseniu krajského súdu dovolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základných práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 293/2009 z 9. novembra 2010

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, resp. či v konaní pred všeobecným súdom bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Vychádzajúc z uvedeného bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či najvyšší súd ako dovolací súd svoje uznesenie sp. zn. 5 Cdo 293/2009 z 9. novembra 2010 primeraným spôsobom odôvodnil a či ho nemožno považovať za arbitrárne, a teda z ústavného hľadiska za neakceptovateľné a neudržateľné.

Z dokumentácie priloženej k sťažnosti vyplýva, že uznesením č. k. V-2 12 C 156/95-173 z 23. mája 2003 okresný súd schválil zmier účastníkov konania, a to v takomto znení:

„Odporca sa zaväzuje zaplatiť navrhovateľom 1 až 4 nájomné vo výške 2.200,- Sk mesačne od 13. 10. 1993 do 12. 10. 1995, celkovo v sume 41.236,- Sk do 30. 9. 2003.

Odporca sa zaväzuje platiť navrhovateľom 1 až 4 nájomné vo výške 2.400,- Sk mesačne od 1. 1. 1996 vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca k rukám ktoréhokoľvek navrhovateľa, počínajúc právoplatnosťou tohto uznesenia.

Zročné nájomné za dobu od 1. 1. 1996 do 23. 5. 2003 v sume 354.836,- Sk sa odporca zaväzuje zaplatiť navrhovateľom 1 až 4 do 30. 9. 2003.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľom 1 až 4 náhradu trov konania v sume 10.592,- Sk a náhradu trov právneho zastúpenia 64.422,- Sk rukám právnej zástupkyne navrhovateľov 1, 2 do 15 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.“

Z uznesenia krajského súdu č. k. 6 Co 200/08-265 z 22. júna 2009 vyplýva, že na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu o schválení zmiaru nie je postihnuté chybou v počítaní, a preto nebol daný dôvod na jeho opravu. Krajský súd nemal dôvod pochybovať o tom, že práve suma 354 836 Sk bola predmetom zmiaru. Svedčia o tom nielen podpisy všetkých účastníkov konania a ich právnych zástupkýň, ktorými v zápisnici o pojednávaní potvrdili uzavretie zmiaru, ale i vyjadrenie zákonného zástupcu sťažovateľa V. J. na pojednávaní, ktorý napriek rade svojej právnej zástupkyne, aby si premyslel, či uzavrie so žalobcami nimi navrhovaný zmier, výslovne súhlasil s požadovanou výškou nájomného. Schválený zmier je podľa krajského súdu v podstate realizáciou prvého variantu alternatívneho návrhu na zmier, ktorý bol súčasťou podania žalobcov z 22. mája 2003. Krajský súd zoberal tiež do úvahy skutočnosť, že v zmiari schválenom súdom nie je žiadna zmienka o tom, že by zročné nájomné za

obdobie od 1. januára 1996 do 23. mája 2003 pozostávalo zo sumy 2 400 Sk mesačne. Túto sumu uviedla právna zástupkyňa žalobcov na pojednávaní 23. mája 2003, ale nestala sa súčasťou zmiereu.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že «*Súdny zmier je svojou povahou dohoda účastníkov uzavretá počas konania, ktorou si upravujú svoje práva a povinnosti a ktorá vyžaduje schválenie súdom. Predpokladá dva dispozitívne úkony účastníkov konania – návrh na uzavretie zmiereu a jeho prijatie druhým účastníkom (účastníkmi) a úkon súdu – schválenie. Z uvedeného vyplýva, že je potrebné rozlišovať dva základné pojmy – zmier a súdny zmier. Zmier je dohoda účastníkov konania, urobená v priebehu konania, ktorou si účastníci upravujú subjektívne hmotné práva a povinnosti. Ak súd dohodu účastníkov (zmier) schváli, stáva sa súdnym zmiereom. Súd udelí súhlas s dohodou účastníkov za podmienky, že uzatvorenie zmiereu umožňuje povaha veci a súčasne nie je v rozpore s objektívnym právom. Z hľadiska procesných dôsledkov má zmier účinky rozsudku. Preto sa vyžaduje jeho schválenie súdom. Tieto dôsledky však umožňujú súdu, aby zmier schválil iba o takom predmete konania, o akom by inak mal právomoc rozhodnúť. Zmier musí byť pojatý do súdnej zápisnice, ktorú podpisujú všetci účastníci konania, tak účastník, ktorý uzavretie zmiereu navrhol, ako aj účastník, ktorý návrh zmiereu prijal. Kým nebol uzavretý zmier, ku ktorému došlo do súdnej zápisnice jeho účastníkmi podpísaný, súd k nemu neprihliada a nemôže teda ani rozhodovať o tom, či ho schváli alebo neschváli. O schválení zmiereu súd prvého stupňa rozhoduje uznesením.*

Zo zápisnice z pojednávania z 23. mája 2003 (č. l. 168) vyplýva, že účastníci konania navrhli schváliť zmier v tomto znení: „*Žalovaný sa zaväzuje zaplatiť žalobcom 1) až 4) nájomné vo výške 2 200 Sk mesačne od 13. októbra 1993 do 12. októbra 1995, celkovo v sume 41 236 Sk do 30. septembra 2003. Žalovaný sa zaväzuje platiť žalobcom 1) až 4) nájomné vo výške 2 400 Sk mesačne od 1. januára 1996 vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca k rukám ktoréhokoľvek žalobcu, počínajúc právoplatnosťou uznesenia. Zročné nájomné za dobu od 1. januára 1996 do 23. mája 2003 v sume 354 836 Sk sa žalovaný zaväzuje zaplatiť žalobcom 1) až 4) do 30. septembra 2003.*“ Zmier v tomto znení bol podpísaný všetkými účastníkmi konania, ich právnymi zástupcami a v takom znení bol aj

uznesením súdu schválený. Pri posudzovaní chýb vykonaným súdmi nižších stupňov môže dovolací súd vychádzať len zo skutočností uvedených v spise.

Podľa § 164 O. s. p. súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave vydá opravné uznesenie, ktoré doručí účastníkom. Pritom môže odložiť vykonateľnosť rozsudku na čas, kým opravné uznesenie nenadobudne právoplatnosť.

Citované ustanovenie oprávňuje súd opraviť v rozsudku (uznesení) kedykoľvek i bez návrhu chyby v písaní a počítaní a iné zrejme nesprávnosti, t. j. ku ktorým došlo len zjavným a okamžitým zlyhaním duševnej, či mechanickej činnosti osoby, za účasti ktorej došlo k vyhláseniu alebo vyhotoveniu rozsudku (uznesenia) a ktoré sú zrejme. Zákon má na mysli písárske chyby, omyly v súčtoch a pod. Chyba však musí byť zrejmalá (jasná, očividná, nápadná...). Samotná skutočnosť, že každý z účastníkov konania, ako aj súdy oboch stupňov zaujali k namietanej „chybe“ rozdielny názor, odporuje tejto zákonnej požiadavke. Predmetom opravy podľa citovaného ustanovenia § 164 O. s. p. sa môžu stať iba zrejme nesprávnosti, ktoré vznikli v dôsledku činnosti súdu a nie účastníkov konania.

Dovolací súd nemôže vyvodiť nepochybný záver, či práve činnosťou súdu prvého stupňa (chybnou matematickou operáciou) došlo k dovolateľom namietanej chybe alebo spochybňovaná suma bola výsledkom ústupkov nárokov účastníkov konania a v tejto výške bola následne poňatá do súdnej zápisnice. Rozhodujúce sú skutočnosti uvedené v zápisnici. Z jej znenia však nevyplýva, ktorý z účastníkov navrhoval znenie dohody, ktorý pristúpil k jej zneniu, aká bola miera spoluúčasti súdu na jej znení (či ku konečnej sume zročného nájomného za predmetné obdobie došlo dohodou účastníkov alebo sa k uvedenej sume dopracovali násobkom mesačného nájomného a počtu príslušných mesiacov uskutočneným súdom). Je nejasné, či sa účastníci konania dohodli na výške nájomného, ktoré sa následne stalo základom pre výpočet celkovej zročnej pohľadávky alebo to bolo naopak. Táto skutočnosť nijako nevyplýva z obsahu zápisnice a jej uznaním by dovolací súd porušil dispozičnú zásadu, ktorá ovláda proces uzatvárania a schvaľovania súdneho zmieru. Úlohou súdu pri schvaľovaní zmieru nie je posudzovať príčiny a okolnosti, za ktorých došlo k uzavretiu zmieru, ale len hmotnoprávny súlad dohody účastníkov s platnými právnymi predpismi. Ak je navrhovaný zmier v súlade s právnymi predpismi, súd ho vždy schváli (§ 99 ods. 2 O. s. p. a contrario). Preto nemôže zvažovať napríklad to, či zmier je rovnako

výhodný pre všetkých účastníkov konania. Odvolací súd správne poukázal na podpisy účastníkov konania a ich právnych zástupcov potvrdzujúcich znenie zmieru. Podpisom zmieru účastníci konania potvrdili, že predmetný zmier predstavuje vzájomne súhlasne prejavenu vôľu účastníkov konania ohľadom ich práv a povinností, s ktorými sú v občianskom súdnom konaní oprávnení disponovať. Ako bolo vyššie uvedené zmier je hmotnoprávna dohoda účastníkov konania, ktorá je zachytená v zápisnici a je podpísaná všetkými účastníkmi konania. Dovolací súd uvádza, že nie je prípustné meniť pomocou tohto inštitútu rozhodnutie v takom rozsahu, že by opravou jeho výroku účastníkom konania deklaroval nové práva a povinnosti. Odvolací súd preto postupoval správne, keď zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že návrh na opravu uznesenia o schválení zmieru zamietol.».

Vychádzajúc z citovaného ústavný súd zastáva názor, že namietaným rozhodnutím najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu ústavou garantovaných práv sťažovateľa. Namietané uznesenie najvyššieho súdu je primeraným spôsobom odôvodnené a nemožno ho považovať ani za arbitrárne. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani právomoc ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. Podľa názoru ústavného súdu posúdenie otázky, či v uznesení o schválení zmieru došlo k chybe v písaní, najvyšším súdom v jeho uznesení z 9. novembra 2010 nevykazuje nedostatky; jeho odôvodnenie je jasné, zrozumiteľné a vychádzajúce zo zmyslu a účelu inštitútu zmieru a konania o schválení súdneho zmieru, ako aj z podstaty inštitútu opravného uznesenia. Aj preto sa ústavný súd s argumentáciou najvyššieho súdu obsiahnutou v odôvodnení namietaného uznesenia plne stotožňuje a považuje ju z ústavného hľadiska za akceptovateľnú a udržateľnú.

Ústavný súd poukazuje v nadväznosti na už uvedené aj na skutočnosť, že sťažovateľ (v konaní pred ústavným súdom zastúpený tou istou advokátkou ako v občianskom súdnom konaní, v ktorom došlo ku schváleniu sporného zmieru) nijako nevysvetľuje, ako mohlo

dôjsť k tomu, že jeho zákonný zástupca V. J. a aj jeho právna zástupkyňa podpísali zápisnicu obsahujúcu dohodnutý zmier v „chybnom“ znení.

Ústavný súd poukazuje tiež na skutočnosť, že v prvom výroku súdom schváleného zmiernu je uvedené, že „*Odporca sa zaväzuje zaplatiť navrhovateľom 1 až 4 nájomné vo výške 2.200,- Sk mesačne od 13. 10. 1993 do 12. 10. 1995, celkovo v sume 41.236,- Sk do 30. 9. 2003.*“. Pri použití rovnakej argumentácie, akú uvádza sťažovateľ vo vzťahu k napádanému výroku uznesenia o schválení zmiernu, by aj celková suma (41 236 Sk) uvedená v prvom výroku uznesenia o schválení zmiernu bola nesprávna ($2\ 200 \times 24 = 52\ 800$), avšak v tomto prípade v prospech sťažovateľa. Opravy tohto výroku sa sťažovateľ a ani žalobcovia nikdy nedomáhali. Na základe uvedeného možno usudzovať, že k výpočtu celkových súm za obdobie od 13. októbra 1993 do 12. októbra 1995 a od 1. januára 1996 do 23. mája 2003 nedošlo násobkom v zmierni uvedeného nájomného a počtu mesiacov vo vymedzenom období, ale tieto sumy boli skôr výsledkom ústupkov nárokov účastníkov konania.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a obsahom ústavou garantovaných práv označených sťažovateľom neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by naznačovala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Najvyšší súd rozhodol vo veci sťažovateľa spôsobom, s ktorým sťažovateľ síce nesúhlasí, ale rozhodnutie bolo náležite odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať.

Vzhľadom na tieto skutočnosti a závery ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti týkajúcej sa uznesenia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sp. zn. 5 Cdo 293/2009 z 8. novembra 2010 z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. februára 2011